

Konkluzje Rady z dnia 26 listopada 2012 r. pt. „Kształcenie i szkolenie a strategia Europa 2020” – rola kształcenia i szkolenia w naprawie gospodarczej, we wzroście gospodarczym oraz w pobudzaniu zatrudnienia

(2012/C 393/02)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uznanych za szczególnie ważne podczas europejskiego semestru w 2012 r.

W KONTEKŚCIE:

Artykułu 165 i 166 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

3. Publicznej debaty, którą podczas europejskiego semestru w 2012 r. poświęcono zagadnieniom kształcenia i szkolenia i którą przeprowadzono w trakcie Europejskiego Forum Kształcenia, Szkolenia i Młodzieży w dniach 18–19 października 2012 r.

Strategii „Europa 2020”, a zwłaszcza rocznej analizy wzrostu gospodarczego na 2012 rok oraz zaleceń dla poszczególnych krajów na 2012 rok,

4. Starań, by ulepszyć dowody empiryczne i potencjał analityczny za pomocą Monitora Kształcenia i Szkolenia.

Konkluzji Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia na okres do roku 2020 („ET 2020”) ⁽¹⁾, których podstawowym celem jest wspieranie dalszego rozwoju systemów kształcenia i szkolenia w państwach członkowskich, tak by zapewniały wszystkim obywatelom realizację osobistą, społeczną i zawodową oraz trwałą dobrobyt gospodarczy i zatrudnialność, a jednocześnie promowały wartości demokratyczne, spójność społeczną, aktywność obywatelską i dialog międzykulturowy,

5. Wspólnego przeglądu tematycznego przeprowadzonego przez Komitet ds. Edukacji i Komitet Zatrudnienia w dniu 18 kwietnia 2012 r.,

Konkluzji Rady z dnia 14 lutego 2011 r. w sprawie roli kształcenia i szkolenia w realizacji strategii „Europa 2020” ⁽²⁾,

Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE:

Fakt, że kształcenie i szkolenie odgrywają kluczową rolę w strategii „Europa 2020”, i podkreśla przy tym, że opracowywanie i realizowanie reform w dziedzinie kształcenia i szkolenia leży w gestii państw członkowskich.

UWZGLĘDNIAJĄC:

Wspólne sprawozdanie Rady i Komisji z lutego 2012 r. z wdrażania strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia ⁽³⁾, w którym to sprawozdaniu wskazano, w jaki sposób sprawnie zarządzać ramami „ET 2020” oraz w jaki sposób podczas ich wdrażania kierować się celami strategii „Europa 2020” w dziedzinie wzrostu i zatrudnienia,

ODNOTOWUJE, ŻE:

ORAZ W ŚWIETLE:

1. Debaty o edukacji i strategii „Europa 2020”, która odbyła się podczas nieformalnego posiedzenia ministrów edukacji w Nikozji w dniach 4–5 października 2012 r.

1. Jeżeli chodzi o kształcenie i szkolenie, to zalecenia dla poszczególnych krajów wydane przez Radę w dniu 10 lipca 2012 r. koncentrują się przede wszystkim na promowaniu dostępu do dobrej jakościowo edukacji przedszkolnej i szkolnej; ograniczaniu liczby osób wcześniej kończących naukę; ułatwianiu młodym ludziom przechodzenia z etapu kształcenia i szkolenia do etapu pracy zawodowej; poprawie efektów kształcenia oraz dostosowywaniu umiejętności do potrzeb rynku pracy; zwiększaniu roli kształcenia i szkolenia zawodowego ze szczególnym uwzględnieniem uczenia się poprzez praktykę w miejscu pracy oraz przyuczania do zawodu; modernizowaniu szkolnictwa wyższego ze szczególnym uwzględnieniem redukcji odsetka osób porzucających studia, a także na poszerzaniu dostępu do edukacji dla grup defaworyzowanych.

2. Pilotażowej wzajemnej oceny, którą przeprowadzono w dniu 17 września 2012 r. i podczas której oceniano działania polityczne w dziedzinie kształcenia i szkolenia, a zwłaszcza w dziedzinie szkolnictwa wyższego oraz kształcenia i szkolenia zawodowego jako dwóch kluczowych obszarach

2. Postępy, które poczyniono w latach 2010–2011, realizując wymierny cel UE związany ze zdobywaniem wykształcenia wyższego lub równoważnego oraz z ograniczaniem zjawiska wczesnego kończenia nauki, są obiecujące, ale nierównomierne; jeżeli cel ten ma zostać osiągnięty do 2020 r., niezbędne są dalsze działania, zwłaszcza że reformy w dziedzinie kształcenia i szkolenia często wymagają czasu.

⁽¹⁾ Dz.U. C 119 z 28.5.2009, s. 2.

⁽²⁾ Dz.U. C 70 z 4.3.2011, s. 1.

⁽³⁾ Dz.U. C 70 z 8.3.2012, s. 9.

ZGADZA SIĘ, ŻE:

1. Nawet w okresie niedoboru zasobów finansowych wydajne i adekwatne inwestowanie w dziedziny pobudzające wzrost gospodarczy, takie jak kształcenie i szkolenie, jest kluczowe dla rozwoju gospodarczego i konkurencyjności gospodarczej, te zaś są niezbędne do tworzenia miejsc pracy.
2. Skuteczne inwestowanie w kształcenie i szkolenie może być szczególnie ważne właśnie w okresach trudności gospodarczych i dużego bezrobocia wśród młodzieży. Kiedy kryzys się skończy, duża liczba dobrze wykształconych absolwentów szkół wyższych oraz placówek kształcenia i szkolenia zawodowego może znacznie zwiększyć perspektywę wzrostu gospodarczego, sprzyjać innowacjom i pomóc uniknąć kryzysu w przyszłości.
3. Poziom kompetencji i umiejętności zarówno młodzieży, jak i dorosłych w wielu dziedzinach należy stale i dobrze dostosowywać do zmieniających się potrzeb gospodarki i rynku pracy. Należy zatem promować zatrudnialność zarówno w ramach systemu kształcenia i szkolenia, jak i w miejscu pracy, co powinno być wspólnym zadaniem sektora publicznego i prywatnego w kontekście uczenia się przez całe życie.
4. Aby zrealizować cele strategii „Europa 2020”, należy przede wszystkim zadbać o to, by Europejczycy odczuwali motywację i chęć do nauki i dzięki temu w dłuższym okresie mogli przyczynić się do trwałego wzrostu gospodarczego i włączenia społecznego.
5. Celem systemów kształcenia i szkolenia powinna być pomoc w przechodzeniu z etapu kształcenia do etapu pracy zawodowej, zapewnianie odpowiedniej równowagi między teorią a praktyką, a w stosownym przypadku – zacieśnianie związków między kształceniem i szkoleniem a rynkiem pracy. Proces uczenia się powinien lepiej odzwierciedlać nowe realia, a w stosownym przypadku – uwzględnić elementy szkolenia praktycznego, dzięki czemu może przyczynić się do zwiększenia zatrudnialności uczniów, studentów i innych osób uczących się.
6. Sektor kształcenia i szkolenia (w tym ministerstwa) powinien odgrywać istotniejszą rolę zarówno podczas określania wspólnych założeń i celów związanych z kształceniem i szkoleniem, jak i podczas realizacji tych aspektów europejskiego semestru w ramach strategii „Europa 2020”, które odnoszą się do edukacji; miałyby temu służyć:

a) przeprowadzanie debat w Radzie na tematy związane z europejskim semestrem;

b) propagowanie współpracy między Komitetem ds. Edukacji a Komitetem Zatrudnienia i innymi stosownymi komitetami.

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH, BY:

1. Opracowały i wdrożyły – zgodnie z krajowymi i regionalnymi priorytetami i potrzebami – reformy mające sprostać wyzwaniom w dziedzinie kształcenia i szkolenia, o których mowa w zaleceniach dla poszczególnych krajów.
2. Zaplanowały skuteczne inwestycje w kształcenie i szkolenie w ramach szerszej strategii na rzecz naprawy gospodarczej, wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, w tym za pomocą programów UE i europejskich funduszy strukturalnych.
3. Dołożyły starań – wraz ze stosownymi zainteresowanymi stronami – by poprawić rekrutację, rozwój zawodowy i ogólny status nauczycieli, kadry kierowniczej szkół oraz osób kształcących nauczycieli i w ten sposób podnieść jakość nauczania i środowiska edukacyjnego oraz zwiększyć atrakcyjność tych zawodów.
4. Włączyły do programów kształcenia i szkolenia – zwłaszcza kształcenia i szkolenia zawodowego – więcej elementów związanych z pracą, m.in. za pomocą staży i przyuczania do zawodu; ustanowiły struktury współpracy między placówkami kształcenia i szkolenia zawodowego, przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi oraz organami lokalnymi i regionalnymi; a także zwiększyły atrakcyjność sektora kształcenia i szkolenia zawodowego, m.in. proponując zróżnicowaną ofertę kształcenia i szkolenia oraz zapewniając zwiększony wymiar poradnictwa podczas kształcenia na poziomie szkoły średniej pierwszego stopnia.
5. W kontekście krajowych ram kwalifikacji propagowały elastyczne ścieżki między kształceniem i szkoleniem zawodowym a szkolnictwem wyższym.
6. Zwiększyły liczbę osób podejmujących studia wyższe oraz kształcenie i szkolenie zawodowe, na przykład organizując działania skierowane do grup niedostatecznie reprezentowanych, wprowadzając elastyczne sposoby uczenia się, a także rozwijając – jeżeli jeszcze tego nie zrobiono – szkolnictwo wyższe zorientowane zawodowo, będące uzupełnieniem edukacji uniwersyteckiej.

7. Zapewniły studentom lepiej ukierunkowane wsparcie i poradnictwo, aby w ten sposób pomóc im uzyskać wykształcenie wyższe w przewidywanym terminie.
8. Powiązały priorytety odnoszące się do edukacji określone w strategii „Europa 2020” i w strategicznych ramach „ET 2020” z wydatkami z europejskich funduszy strukturalnych dokonywanymi na mocy obecnych i przyszłych wieloletnich ram finansowych.

ZWRACA SIĘ DO KOMISJI, BY:

1. Oceeniła niedawną pilotażową wzajemną ocenę i na jej podstawie przedstawiła do dyskusji propozycje ewentualnych przyszłych przedsięwzięć z zakresu partnerskiego uczenia się i wzajemnej oceny – powiązanych z celami strategii „Europa 2020”.
2. Przedstawiła Radzie projekt programu prac „ET 2020”, tak by można było zapewnić realizację obszarów priorytetowych przewidzianych w drugim cyklu roboczym „ET 2020” (obejmującym lata 2012–2014) oraz w stosownym przypadku

realizację zaleceń dla poszczególnych krajów. Program ten powinien dla każdego obszaru priorytetowego określać planowane działania, harmonogram oraz udział grup roboczych realizujących otwartą metodę koordynacji.

ZWRACA SIĘ DO PAŃSTW CZŁONKOWSKICH I KOMISJI, BY:

1. Zadbaly – bez uszczerbku dla negocjacji w sprawie wieloletnich ram finansowych – o to, by zapotrzebowanie na reformy, o których mowa w zaleceniach dla poszczególnych krajów, zostało uwzględnione w priorytetach inwestycyjnych i działaniach zaplanowanych w kontekście przyszłych wspólnych ram strategicznych obejmujących europejskie fundusze strukturalne.
2. Poprawiły koordynację prac sieci Eurydice i innych stosownych sieci, np. sieci ReferNet działającej przy Europejskim Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop), na potrzeby przygotowywanych przez nie analiz systemów kształcenia i szkolenia państw członkowskich oraz reform podejmowanych w ramach strategii „Europa 2020”.